

Datum

2019-10-10

Vår referens

Margot Olsson

Utvecklingssekreterare

Margot.Olsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion från Charlotte Bossen (C) om att anställa en samordnare för att hjälpa och stödja HBTQ person som blir utsatta för våld eller trakasserier i hederns namn STK-2019-769 ASN-2019-8919

Sammanfattning

Arbetsmarknad- och socialförvaltningen har mottagit motion om att anställa en samordnare för att hjälpa och stödja HBTQ personer som blir utsatta för våld eller trakasserier i hederns namn

Förvaltningen instämmer i att HBTQ-personer är särskilt utsatta, vilket bekräftas i aktuell forskning på området och av nämndens egna verksamheter. Arbetsmarknads- och socialförvaltningens samlade bedömning är att en särskild samordnare för HBTQ-personer, där ansvaret för stödet läggs på en person riskerar att bli sårbart.

HBTQ-personer har rätt till stöd och skydd i enlighet med sina individuella behov.

Förvaltningen bedömer att det är viktigt att alla verksamheterna har kunskap och kompetens att agera när en person som tillhör någon av HBTQ-grupperna är våldsutsatta. I det fortsatta utvecklingsarbetet kring att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck behöver HBTQ-personers behov och situation uppmärksammas ytterligare.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens bedömning är att motionen med detta ska anses vara besvarad.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende motionen om *Att anställa en samordnare för att hjälpa och stödja HBTQ person som blir utsatta för våld eller trakasserier i hederns namn* enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunfullmäktige.
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige därmed att anse motionen besvarad.

Beslutsunderlag

- Följebrev Motion från Charlotte Bossen (C) om att anställa en samordnare för att hjälpa och stödja HBTQ person som blir utsatta för våld eller trakasserier i hederns namn STK-2019-769
- Motion från Charlotte Bossen (C) om att anställa en samordnare för att hjälpa och stödja HBTQ personer som blir utsatta för våld eller trakasserier i hederns namn
- G-Tjänsteskrivelse - ASN 190924 Motion från Charlotte Bossen (C) om att anställa en samordnare för att hjälpa och stödja HBTQ personer som blir utsatta för våld eller trakasserier i hederns namn
- Förslag till yttrande - ASN 190924 Motion från Charlotte Bossen (C) om att anställa en samordnare för att hjälpa och stödja HBTQ person som blir utsatta för våld eller trakasserier i hederns namn STK-

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2019-10-09

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2019-10-17

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2019-10-30

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Charlotte Bossen beskriver i sin motion att hedersrelaterat våld och förtryck och dess olika uttrycksformer som tvångsäktenskap, könsstympning, makt och kontroll är ett samhällsproblem som orsakar stort fysiskt och psykiskt lidande. Alla människor i Sverige får inte leva sitt liv som de vill. Vissa kontrolleras hårt av sina familjer i hederns namn. I motionen föreslås att en tjänst inrättas där en heltidsanställd ska arbeta och stödja HBTQ-personer som blir utsatta för våld eller förtryck i hederns namn.

I den kartläggning som genomförts av Örebro universitet i Göteborg, Malmö och Stockholm om hedersrelaterat våld och förtryck ” *Det hedersrelaterade våldets och förtryckets uttryck och sambällets utmaningar*” framkommer att var sjätte svarande niondeklassare uppger att de lever med någon form av hedersnormer. I Malmö var det 22 % av de unga som uppgav detta.

I både den kvantitativa och den kvalitativa delstudien framkom att HBTQ-personer är särskilt utsatta. Flera informanter, främst yrkesverksamma, berättade om brister i det samhälleliga stödet till HBTQ-personer. Det gällde dels att deras situation inte uppmärksammas och dels att det fanns brister avseende anpassade insatser. I skolenkäten fanns det en tydlig överrepresentation av HBTQ-personer i våldsnormgruppen.

Sammanfattning av befintligt arbete och verksamhet

Kommunerna har enligt socialtjänstlagen ansvar för att ge alla likvärdigt stöd oavsett sexuell läggning eller könsidentitet. Inom Malmö stad finns ingen verksamhet som specifikt vänder sig till HBTQ-personer som lever med våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Däremot har Kriscentrum Malmö öppna verksamheter – Samtalsmottaningen, Koncept Karin och Resursteam heder – samtliga i uppdrag att ge stöd till alla oavsett sexuell läggning eller

könsidentitet. Resursteam heder arbetar med unga upp till 25 år som lever med hedersförtryck. Deras jourtelefon är öppen även kvällar och helger. Samtalsmottagningen och Konzept Karin arbetar med alla typer av våld i nära relation inklusive hedersrelaterat i alla åldrar. Evonhuset som vänder sig till personer från 15 år som säljer, köper, byter eller konsumerar sexuella tjänster på olika sätt, anhöriga samt personer som är utsatta för människohandel. Socialtjänstavdelningarna vänder sig till alla malmöbor.

Stadens skyddade boenden – Kriscentrum boende och Kriscentrum boende heder – tar emot kvinnor och flickor som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck oavsett sexuell läggning. Båda boendena har en jourtelefon öppen dygnet runt. Det händer att även transpersoner som identifierar sig som kvinnor kan få skydd på boendena. Malmö stad har inget särskilt boende för män och transpersoner som identifierar sig som män, men de kan placeras i Kriscentrum boendes separata lägenheter med stöd från personalen. Många våldsutsatta erbjuds vid behov av skydd skyddade boenden utanför kommunen. HBTQ-personer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck kan sällan vara kvar i Malmö på grund av den vanligtvis stora hotbilden. Det finns inte många, men det finns boenden som tar emot oavsett könsidentitet och sexuell läggning.

Evonhuset är HBTQ-certifierat. Alla verksamheterna inom Kriscentrum Malmö har fått utbildning i frågan, men de är inte certifierade.

RFSL Rådgivningen i Skåne är en professionell mottagning som under lång tid arbetat aktivt med frågan om våld i nära relation i allmänhet och hedersförtryck i synnerhet. Verksamheten ger individuellt stöd till utsatta, håller utbildningar och arbetar opinionsbildande i frågan. Föreningen finansieras delvis av Malmö stad.

RFSL Rådgivningen har deltagit i kartläggningens referensgrupp. De bekräftar bilden av att HBTQ-personer lätt osynliggörs och att det kan vara svårt att hitta lämpliga insatser, särskilt för män och transpersoner. Rådgivningen medverkar sedan flera år i Malmö stads samverkansgrupp mot alla former av våld i nära relation. Under våren 2019 har de bland annat hållit en workshop för samverkansgruppen samt en föreläsning och workshop för det forskarnätverk som finns knutet till Kompetenscentrum mot våld i nära relation kring hedersförtryck och HBTQ.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen instämmer i att HBTQ-personer är särskilt utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Detta har framkommit såväl i storstadskartläggningen om hedersrelaterat våld och förtryck som i förvaltningens egna verksamheter och i samarbetet med RFSL Rådgivningen Skåne.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen anser att det kan finnas skäl att förstärka stödet till HBTQ-personer utsatta för hedersförtryck ytterligare. Men HBTQ-personer kan precis som andra våldsutsatta ha flera olika problem parallellt och behöva vända sig till flera olika verksamheter. En form av partnervåld kan till exempel vara att hota att ”outa” förhållandet för den utsattes familj, vilket om det finns hedersnormer kan innebära livsfara. Då behöver personen både stöd för partnervåldet och för risken för hedersrelaterat våld.

Förvaltningen bedömer att det är viktigt att alla verksamheter har kunskap och kompetens att agera när en person som tillhör någon av HBTQ-grupperna är våldsutsatta. Att inrätta en samordnare för att stödja HBTQ-personer som utsatts våld och trakasserier i hederns namn

riskerar att bli en sårbar lösning.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen menar att i det fortsatta utvecklingsarbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck behöver HBTQ-personers rätt till likvärdigt stöd och skydd stärkas och belysas. Alla människor oavsett sexuell läggning och könsidentitet har samma rätt till hjälp.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens bedömning är att motionen med detta ska anses vara besvarad.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Katarina Lindeberg Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef